

Přesnější určení kulturní příslušnosti v případě exempláře z Újezdce u Přerova je vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o povrchový nález, problematické. Artefakt lze rámcově datovat do období eneolitu.

V prostoru táhlého hřebene Švédských šancí, zejména v tratích „Kopaniny“, „Přední záhony“ bylo již dříve prostřednictvím povrchových sběrů doloženo intenzivní osídlení především z období mladého paleolitu.

Obr. 17. Přerov. Hrot s řapem.
Foto Z. Schenk.

Fig. 17. Přerov. Tanged point.
Photo by Z. Schenk.

Literatura

AMČR: Záznam M-202504991-N00001 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202504991-N00001>.

Summary

A tanged leaf-shaped arrowhead (Fig. 17) made of erratic silicite was discovered during a surface survey conducted in 2023 in the 'Nad Dubičky' field in the cadastral area of Újezdec u Přerova (Přerov District). The arrowhead can generally be dated to the Eneolithic period.

Zdeněk Schenk

Příbor (okr. Nový Jičín)

„Skotnické pohraniční pole“.

Kultura šňůrové keramiky. Neurčený areál, ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Badatelský výzkum. AMČR: M-9002589A.

Lokalizace: WGS-84: 49.6443117N, 18.1217683E

Během povrchového sběru v polní trati „Skotnické pohraniční pole“ v katastru obce Příbor byl dne 22. 12. 2025 nalezen částečně poškozený kamenný broušený artefakt. Jedná se o sekeromlat, typologicky zařaditelný do období pozdního eneolitu, a to v souvislosti s kulturou šňůrové keramiky. Nalezený kus má délku 12,7 cm a jeho váha činí 306 g. Průměr provrtu je 19 mm a na povrchu jsou zřetelné stopy podlouhlých plochých faset, zřejmě výrobního charakteru. Část ostří i těla je odlomena a některé stopy na povrchu byly způsobeny zemědělskou činností. K našemu nálezu má nejbližší sekeromlat z totožného kulturního okruhu kultury šňůrové keramiky ze sousedního katastru obce Sedlnice (Šebela 1999, 138; Grepl 2004, 120–121).

Literatura

AMČR: Záznam M-9002589A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002589A>.

Grepl, E. 2004: Soubor hlazených kamenných nástrojů v Muzeu Novojičínka. *Vlastivědný sborník Novojičínka* 54–55, 116–124.

Šebela, L. 1999: *Corded ware culture at Moravia and adjacent part of Silesia. Catalogue*. Fontes Archaeologiae Moraviae XXIII. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně.

Summary

In December 2025, a stone battle axe dated to the Corded Ware culture was discovered in the 'Skotnické pohraniční pole' field in Příbor (Nový Jičín District).

Radek Johančík

Slatinice (k. ú. Slatinice na Hané, okr. Olomouc)

„Na Stráži“.

Kultura nálevkovitých pohárů. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. AMČR: M-9002583A.

Lokalizace: WGS-84: 49.5691058N, 17.0940292E

Po dobu více než dvaceti let prováděl T. Přidal s různou intenzitou povrchový průzkum v trati „Na Stráži“ severně od Slatinic. Tato poloha se nachází na severovýchodním úbočí výběžku Velkého Kosíře. Lokalita se rozkládá západně od silnice č. 449, která spojuje Drahanovice se Slatinicemi. Jde o známé polykulturní naleziště zapsané ve Státním archeologickém seznamu pod ID 24 311. Celkově můžeme konstatovat, že se zde T. Přidalovi podařilo doložit osídlení ze starší doby kamenné, pozdní doby kamenné, doby bronzové, starší doby železné, časného laténu a raného novověku (např. Fojtík, Přidal 2016; Hlubek, Přidal 2023; Hlubek 2025).

Více než dvě desítky zlomků keramiky můžeme prokazatelně spojit s osídlením této polohy kulturou nálevkovitých pohárů. Jde o charakteristické fragmenty v odstínech hnědé barvy, méně mají barvu šedočernou. Povrch některých zlomků je často hlazený, místy působí až leštěným dojmem. Podstatnou část shromážděných nálezů tvoří okrajové zlomky hrnců opatřených plastickou lištou (obr. 18: 5, 6, 17). Nasbíraná tunelovitá ucha pocházejí z amfor (obr. 18: 13). Jeden fragment lze označit za okraj poháru (obr. 18: 14) a páskové ucho vystupující nad okraj indikuje šálek. Na čtyřech zlomcích registrujeme rytou výzdobu v podobě svazků šikmých rýh (obr. 18: 10), popřípadě rýh v kombinaci s řadou vpichů, které je možné spojovat s bádenskými elementy.

S velkou dávkou opatrnosti můžeme ke stejné kultuře přiřadit čtrnáct celých přeslenů a sedm jejich fragmentů. Ve všech případech jde o nezdobené exempláře dvojkonického, plochého nebo konického tvaru (obr. 18: 1–4, 11). S výrobou textilu mohou souviset dva zlomky textilních závaží. Hypoteticky lze k této kultuře přiřadit nečetné kusy nepatinované štípané industrie (srpová čepelka, čepele, úštěpy a vytěžené jádro; obr. 18: 8, 9), u kterých však nemůžeme vyloučit jejich výskyt v mladších horizontech osídlení. Získanou broušenou industrii zastupuje sedm symetricky vybroušených seker (obr. 18: 16), zaoblený tyl sekeromlatu s částečným provrtem (obr. 18: 15) a konický vývrtek (obr. 18: 7).

Nově získaný materiál doplňuje naše aktuální poznatky o této eneolitické lokalitě na katastru Slatinic. Na základě referovaného kolekce předpokládáme, že se v dané poloze nacházelo sídliště kultury nálevkovitých pohárů. Ostatně již v roce 2015 zde T. Přidal identifikoval část rozoraného objektu, ze kterého vyzvedl kusy mazanice, několik střepů a větší torzo poháru, který byl zařazen do mladšího stupně této kultury (srov. Fojtík, Přidal 2016). Také výše popsané nálezy svým provedením, typickými znaky